

til 1ste Mai og derefter ere fuldstændig frie for Skolegang i de 5 Sommermaaned, medens til Gjengæld den yngste Klasse om Sommeren skulde have 5 Dages Undervisning. Dette er, som man vil se, en Gaaden hen mod det rette Maal, men Bestemmelsen er dog i flere Henseender utilstrækkelig. Skal overhovedet noget Tilfredsstillende udrettes i denne Retning, tør jeg sætte det som den første Betingelse, at det kan og maa gaa op for Landalmuen i det Hele, at der her er et Punkt, hvorpaa den maa vende sine Bestræbelser, og at det maa blive klart for dem, at det ikke paa nogen Maade er forsvarligt at anvende ikke blot de ældste, men ogsaa de yngste Børn paa forskjellige Maade til forskjellige Arbejder, saaledes at Undervisningen derved aldeles forsømmes. Kommer denne Anskuelse ikke frem hos Landalmuen, betragter jeg det som et af de sørgeligste Tegn med Hensyn til Undervisningens Fremgang her i Landet. Deraf følger ikke, at man skal opstille saa store Fordringer, at de blive allfor vanskelige at opfylde, men det tror jeg med Nødvendighed maa fordres, at der finder en daglig Undervisning Sted for de ældste Klasser gennem det hele Vinterhalvaar. Det har jo været et meget omstridt Spørgsmaal, om man ikke skulde kunne lade dette Vinterhalvaar begynde først med 1ste November og vare til 1ste Mai, og der er vistnok ogsaa Grunde, som kunne forstaaes, hvorfor man har kæmpet saa varmt og stærkt for denne Oktober Maaned, ligesom det jo ogsaa har vist sig, at det største Antal Udeblivelser falder paa denne Maaned. Jeg vil her til sige, at, ihvorvel jeg mener, at 7 Maaned er ikke er mere, end hvad der i og for sig kan ønskes, saa er jeg for Dvrigt overbevist om, at 6 Maaneders Skolegang med daglig Undervisning, forudsat at den Skolese maatte have vundet forhøjet Stykke, at man kun af tvingende Grunde burde holde Børnene borte fra Skolen, vilde være langt gavnligere end den nuværende Tilstand. Jeg vilde derhos anse det for ønskeligst, at disse Børn kom til at møde i Skolen een Gang om Ugen i Sommeren. Hvad de lavere Klasser angaar, veed jeg ikke rettere, end at disse bør have daglig Undervisning om Som-

meren — om dette skulde være 5. eller 6 Dage om Ugen, er naturligvis ikke afgørende —, og at det Samme maatte ønskes om Vinteren, og man maa her lægge Mærke til, at der netop for disse yngre Klassers Vedkommende ikke er nogen synderlig Vanskelighed tilslæde med Hensyn til Lærerne; thi der er her ikke Spørgsmaal om at tilbringe Børnene Rundstaber paa samme Maade som de Børne og altsaa heller ikke om den dermed forbundne Anstrengelse. Det er en Beskjæftigelse, som kan være baade oplivende og tiltalende, uden at dertil kræves de Betingelser, som fordres af den examinerede Skolelærer, saa at ogsaa Andre end disse fortræffelig kunne præstere, hvad der i saa Henseende ønskes.

Jeg kommer nu til et Punkt, som maa siges at være den forreste Met i det hele Skolevæsen, nemlig Spørgsmaalet om Udeblivelser og det dermed forbundne Spørgsmaal om Mulktering. Hvad først Udeblivelserne angaar, kan jeg her efter de anførte Råder meddele den mærkelige Oplysning, at Antallet af Udeblivelsesdage for Skolebørn i det Hele udgjør ikke mindre end 25 pCt. af den hele Skoletid. Af disse 25 pCt. ere kun omtrent 6 pCt. Udeblivelse paa Grund af Sygdom — om denne Grund just altid er tilstrækkelig sikker, skal jeg lade staa hen —, og der bliver altsaa 18—19 pCt. tilbage for Udeblivelser, som det hedder af „anden lovlig Grund“ og „uden lovlig Grund“, og da der i Virkeligheden ikke er noget skarpt Skjelnemærke mellem disse to Kategorier, er jeg overbevist om, at en Mængde af de Udeblivelser, som anføres under den 1ste, virkelig hører hjemme under den 2den, og det tør vist derfor siges, at det er en højt uheldig Tilstand. Naar Skoledagenes Antal er blevet indskrænket til 123 Dage for hvert Barn i Almindelighed, bliver det uregelmæssigt et sørgeligt Resultat, naar Antallet, som det har vist sig i 1867, ikke har været mere end i Gjennemsnit 94 Dage. I Dvrigt er det naturligvis en Selvfølge, at der møder store Forskjelligheder mellem de forskjellige Steder. Saaledes er Gjennemsnitsantallet for Svendborg og Vejle Amt 109, hvortil det for Hjørring Amt kun er 71, og naar man nu erindrer, at Gjennemsnittet for eet Amt atter er Gjennemsnittet